

Datum

2026-08-17

Adress

Lugna gatan 82

Diarienummer

FSKF-2026-6273

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Uppdrag budget 2023 - Utifrån
nuvarande modell för uppräknings för
demografieffekter och kompensation för pris och lön
utreda möjligheter för en mer ändamålsenlig
styrning
STK-2023-141**

Förskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadskontoret har utrett om efterfrågan på icke-obligatorisk pedagogisk verksamhet ska beaktas vid beräkning av demografieffekter för skolnämndernas kommunbidrag. Utredningen ska ligga till grund för eventuella förändringar till budgetprocessen inför budgetberedningen för 2027.

Nuvarande modell bygger enbart på förändringar i befolkningsunderlaget. Stadskontoret föreslår två alternativa modeller som tar hänsyn till efterfrågan samt att en engångsjustering av kommunbidragen genomförs. För förskolenämnden innebär förslaget en minskning av kommunbidraget med 4,6 mnkr.

Förskolenämnden välkomnar en översyn av modellen men anser att förslaget är logiskt inkonsekvent eftersom efterfrågan är påverkbar och dessutom endast delvis beaktas. Nämnden anser att kommunstyrelsen ska bortse från rapportens förslag om ny modell i budgetberedningen inför budget 2027.

Yttrande

Förskolenämnden välkomnar ambitionen från stadskontoret att ta fram en ny modell för demografijustering av kommunbidraget som ska vara mer relevant. Samtidigt finns det brister i det presenterade förslaget som nämnden anser behöver adresseras.

Den mest uppenbara bristen är den logiska inkonsekvensen i att inkludera efterfrågan som en variabel i beräkningen av demografijusteringen. Stadskontoret konstaterar

själva att efterfrågan påverkas av politiska beslut, regeländringar samt kommunala ambitioner. Därtill kan både kommunen och nämnden genom sitt eget arbete aktivt påverka efterfrågan på förskoleplatser. Eftersom efterfrågan därmed inte är en opåverkbar faktor blir det problematiskt att använda den som en objektiv styrvariabel i en resurstilldelningsmodell. Detta innebär att modellen inte uppfyller grundläggande krav på opåverkbarhet som är ett av de kriterier som stadskontoret anser behöver uppfyllas, vilket talar för att efterfrågan inte bör ingå i modellen.

Vidare föreslår stadskontoret att år 2016 ska användas som basår, utan att det framgår någon tydlig motivering till varför just detta år valts. Den logiska problematiken förstärks av förslaget om en retroaktiv justering från 2016 som endast omfattar förändringen i befolkningen (tillkommande eller minskande invånare), samtidigt som efterfrågan lyfts fram som en viktig faktor.

Det uppstår därmed en inkonsekvens där efterfrågan anses vara betydelsefull, men endast tillämpas på förändringen i marginalen. Detta trots att stadskontoret själva konstaterar att efterfrågan på förskoleplatser har ökat sedan 2016, vilket lett till att fler barn faktiskt är inskrivna i förskola. Denna utveckling har medfört ökade kostnader för förskolenämnden utan motsvarande kompensation. Detta gör att den föreslagna modellen fallerar i ambitionen att bidra till en mer ändamålsenlig resurstilldelning.

Sedan 2016 har antalet barn i förskoleåldern i Malmö minskat med över 2 000 barn. Samtidigt har efterfrågan ökat för de barn som ingår i befolkningsunderlaget. Det framstår därför som ologiskt att endast låta efterfrågan påverka demografijusteringen för förändringen i befolkningen, medan den ökade efterfrågan bland befintliga barn inte beaktas. Särskilt problematiskt blir detta då efterfrågan inte rimligen kan kopplas till barn som aldrig funnits i befolkningsunderlaget. Eventuella obalanser ligger därmed kvar och neutraliseras inte med stadskontorets beräkningsmodell.

En mer konsekvent och logiskt sammanhållen metod hade varit att i en retroaktiv justering beakta efterfrågan för hela det demografiska underlaget, och inte enbart förändringen mellan åren. Om ett sådant angreppssätt hade tillämpats skulle förskolenämnden i stället ha kompenserats med en utökning av kommunbidraget i stället för ett minskat kommunbidrag 4,6 mnkr som konsekvensen blir med det liggande förslaget.

Vidare anser nämnden att en negativ aspekt med nuvarande modell är att den inte tar hänsyn till att personal- och lokalkostnader inte går att anpassa i samma takt som demografijusteringen av kommunbidraget görs. Personal, lokaler och stödresurser behöver dimensioneras och planeras utifrån det större behov av platser som finns på våren. När sexåringarna sedan lämnar verksamheten och ersätts av färre yngre barn under hösten krävs anpassningar av både lokaler och personal. Nämndens

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]